

Reines

Prats de Lluçanès

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Nucli urbà. Prats de Lluçanès

Coordenades:

Latitud: 42.00889
Longitud: 2.0307
UTM Est (X): 419736
UTM Nord (Y): 4651218

Classificació

Número de fitxa 08171-85
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Manifestació festiva
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: L'últim cop que van sortir les reines va ser l'any 1991.
Protecció Inexistent
Accés Sense accés
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dc., 10/01/2007 - 01:00

Descripció

Les Reines han estat durant molts anys unes particulars missatgeres dels reis d'Orient. Aquestes reines eren uns personatges femenins que anaven embolicades amb un llençol blanc que els cobria tot el cos i part de la cara per no ser reconegudes. S'asseien o ajupien en un racó de l'hort o a l'entrada d'una casa i allà anaven rebent tota la canalla del barri. L'un darrere l'altre, els nens i nenes desfilaven davant la reina i aquesta els

donava caramels, pegadolça, confits o anissos. Quan marxaven les reines solien fer bellugar els llençols per fer veure que volaven, i a partir d'aquí calia esperar l'arribada dels reis, uns personatges que mai no venien però que rebien els missatges de les reines i els portaven regals. Uns vuit dies abans de reis es posaven canyes als balcons, tantes com nens i nenes vivien a la casa per tal que les majestats sabessin quanta canalla vivia en aquell domicili.

Observacions:

La imatge ha estat extreta de la revista: Caramella, revista de música i cultura popular, núm. 4, 2001.

Història

En el primer quart del segle XX, quan s'apropava la festivitat del Reis, les noies de diferents barris o carrers es reunien per veure qui faria de reina aquell any, continuant així el costum que havien vist en els més grans. Joan Amades assenyala que a la vigília de Reis, sortien unes dones, vestides de manera extravagant, que feien el paper de reines. Se situaven en punts determinats de la població, on les anava a trobar la mainada i els demanava coses. Elles recomanaven als nens que fossin bons minyons i els prometia, amb veu estrafeta a fi de no ésser conegudes, atendre els seus desigs i portar-los força coses. Representaven les missatgeres dels reis de l'Orient, havien de tenir entre vuit i quinze anys i saber interpretar bé el paper. Entre els anys 30 i 32 van començar arribar els tres reis amb els seus patges. Els reis i les reines van conviure uns anys però en alguns barris les reines van desaparèixer. Després de la Guerra Civil, aquest costum va decaure i van passar a ser personatges de domicilis particulars, que a vegades s'hi acostaven alguns veïns. Els reis van anar agafant més protagonisme i cada any se'ls feia una festa més lluada. Durant els anys quaranta i cinquanta es va recuperar aquest costum i a la reina - Eugènia Mollfulleda- l'anava a veure pràcticament tot el poble fins l'any 1991, que va sortir per últim cop. Cada vegada la vestimenta, el pentinat, el discurs de benvinguda, els complements (corona, llaços); s'havien treballat més, fins a crear un personatge força atractiu que tingué molt èxit. Però la reina va haver de compartir la mateixa feina amb els patges reials que recollien, a diferència de la reina, els missatges escrits.

Bibliografia

AMADES, J., Costumari Català. El curs de l'any, Salvat Editores, S.A i Edicions 62, 1982.
REIXACH, R., Ja han sortit les reines, dins Caramella, revista de música i cultura popular, núm. 4, 2001.
REIXACH, R., Prats de Lluçanès, un poble de reines, La Rella, revista quinzenal del Lluçanès, extra Nadal, 15 de desembre de 2006.

